

นิทรรศการศิลปกรรม...โดย

มอนเตียร์ บุญมา

MONTIEN BOONMA

เฉลิมชัย โมจิตพิพัฒน์

CHALERMCHAI KOSITPIPAT

วสันต์ สิทธีเขตต์

VASAN SITTHIKET

คามิน เลิศชัยประเสริฐ

KAMIN LERTCHAI PRASERT

สุธี คุณาวิชยานนท์

SUTEE KUNAVICHAYANONT

ทรงศักดิ์ แซ่ตั้ง

SONGSAK TUNK

ไกรสร ประเสริฐ

KRAISORN PRASERT

ศิลปะ
ART

ศาสนา
RELIGION

ศรัทธา
FAITH

ทัศนะ
VISION

9 ก.ค. - 6 ส.ค. 2545

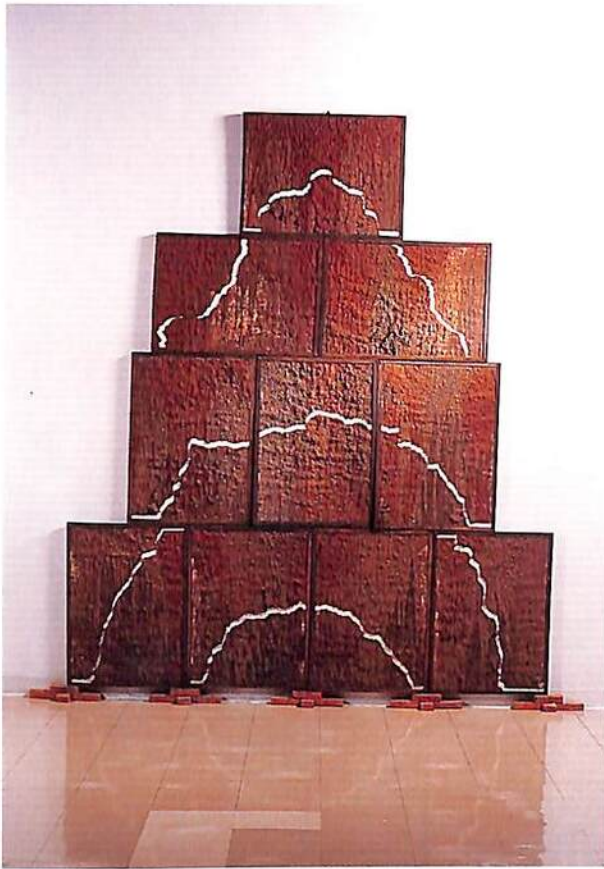
ณ หอศิลปวิทยนิทรรศน์
ชั้น 7 อาคารมหาธีรราชานุสรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จ.-ค. 8.00-19.00 น.

ส. 9.00-16.00 น.

B-CAT-1-0054-2002

GRO-0055-07-2002

● ผลงานของ มณฑิรา บุญมา
งานสะสมของ จงรัก จันทรวงศ์

ศิลปะ-ศาสนา ศรัทธา-ทักษะ

โดย...ไพศาล ธีรพงษ์วิบูลย์

แต่แรกเริ่มเดิมทีนั้น

ทั้งงานช่างฝีมือแขนงสาขา “ศาลาแห่งสติ” ของ มณฑิรา บุญมา

ต่างๆ ที่มีปรากฏอยู่ในสังคมไทย รวมถึงผลผลิตด้านศิลปะ (ART) ที่เป็นวิทยาการความรู้ เป็น ศาสตร์ความสามารถที่สังคมไทยทอดรับเอามาจากวิถีคิด ซึ่งเป็นอิทธิพลทางวัฒนธรรมของ บรรดาประเทศมหาอำนาจด้านอารยธรรมยุโรปกรณีในแถบทวีปยุโรป ที่แพร่ลามสู่เอเชียตั้งแต่ยุค สมัยไล่ล่าอาณานิคมเมืองขึ้นนั้น ล้วนเป็นชิ้นงานที่ได้รับการสร้างทำเพื่อมุ่งเกื้อหนุนรับใช้สอง สถาบันหลักของสังคมโพ้นอดีตทั้งสิ้น นั่นคือสถาบันกษัตริย์ราชวงศ์ และศาสนจักร

Rama IX Art Museum Foundation

จับจ้องเมื่อสถาบันทั้งสองค่อย ๆ เลื่อมอำนาจลง และศรัทธาที่ผู้คนมีต่อสองสถาบัน ดังกล่าวเริ่มถูกท้าทาย ต่อต้าน สงสัย ตั้งข้อสังเกต กระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในหลาย ระดับ พร้อม ๆ กับที่ระบบทุนนิยมและแนวคิดแบบปัจเจกเอกราช เริ่มขยับก้าวเข้ามาบีบคั้น ความสำคัญมากขึ้น จนกลายสภาพเป็นพลังอำนาจใหม่ในการขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ของ สังคมให้เร่งรัดไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ส่งผลให้ชิ้นงานของกลุ่มช่างฝีมือสาขาต่าง ๆ และงานศิลปะสร้างสรรค์ที่สังคมไทยได้ อิทธิพลแบบอย่าง ได้แนวคิดในการพัฒนาคลี่คลายมาจากตะวันตก ค่อย ๆ ขยายพรมแดนออก พ้นจากกรอบกำหนดเดิม ๆ มิได้ขีดวงจำกัดเป้าหมายในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อมุ่งรับใช้... หรือตอบรับคำสั่งความต้องการของชนชั้นปกครองอย่าง “วัด” กับ “วัง” เพียงสองกลุ่มอีกต่อไป

หากแต่เริ่มหันเหให้ความสนใจในการสนองตอบกลุ่มทุนพร้อม ๆ กับการฉีกแยกตัวเอง ออกเป็นเอกเทศจากสถาบัน หรือผู้อุปถัมภ์ควบคุมทั้งหลายมากขึ้น เพื่อก้าวสู่เส้นทางการ สร้างสรรค์ผลงานตามแรงปรารถนา ตามความคิดความต้องการเฉพาะตัวของผู้สร้างงาน แต่ละคน มุ่งเน้นค้นหาคุณลักษณะแห่งความเป็นปัจเจกชน ตามชนบทวิถีคิดเยี่ยงตะวันตก อย่างเต็มตัวนั่นเอง

และด้วยชนวนวิธีคิดดังกล่าว ส่งผลให้มีการสรรหาประเด็นเรื่องราว เพื่อถ่ายทอดนำเสนอผ่านชิ้นงานที่หลากหลายหัวข้อ ตามพื้นฐานความสนใจของผู้สร้างงานแต่ละกลุ่มแต่ละคน มิได้จำกัดติดกรอบให้อยู่แต่ในกลุ่มเรื่องราวอันว่าด้วย “ศาสนา” คำสั่งคำสอนของศาสนา หรือการบรรยายบอกเล่าประวัติเหตุการณ์ของกษัตริย์ราชวงศ์ เจ้าชีวิต และบุคคลในชนชั้นปกครอง เจกเช่นที่เคยเป็นมาเมื่ออดีตวันวาน

หากแต่มีเนื้อหาแง่คิดที่หลากหลายประเด็นหลากหลายเรื่องราว บ้างบางคนเลือกสะท้อนประสบการณ์ความรู้สึกส่วนตัวในแต่ละช่วงเวลา ผ่านสีสันที่ปาดป้ายตามจังหวะอารมณ์ที่พวยพุ่งวาบไหว ขณะที่บางคนแสดงทัศนะความคิด วิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดปรากฏในสังคมอย่างเผ็ดร้อนตรงแรง ส่วนใครอื่นอีกมากมายก็สนใจเพียงการถ่ายทอดด้านมุมความสวยงามชวนลุ่มหลงประทับใจของบรรยากาศทิวทัศน์ธรรมชาติ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาทางด้านสังคม-การเมือง หรือลัทธิความคิดอันแตกต่างใด ๆ

ทว่า...แม้คนทำงานศิลปะสร้างสรรค์ในปัจจุบัน จะมีอิสระต่อการเลือกสรรเรื่องราวมานำเสนอผ่านผลงานอย่างไร้ข้อจำกัด ไม่มีการปิดกั้น ไม่มีกรอบกำหนดบังคับ แต่ประเด็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ “ศาสนา” ในลักษณะหรือแง่มุมต่าง ๆ ยังคงเป็นสิ่งที่ได้รับมาสนใจหยิบจับมาสะท้อนถ่ายทอด สร้างสรรค์ให้เกิดกลายเป็นชิ้นงาน ด้วยรูปแบบเทคนิคกลวิธีสารพัดสารพันนับจำนวนมากมายตลอดเวลา ยิ่งโลกระเนนไหลเข้าสู่ยุคจักรกลยุคเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นานไกลเท่าไร ศาสนาก็ดูจะเกาะเกี่ยวจนกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญจำเป็น ซึ่งตัดแยกจากวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ยุคปัจจุบันไม่ได้เอาเลย

คนทำงานศิลปะแต่ละคน ต่างก็มีแง่มุม มีประสบการณ์ความรู้สึก มีทัศนะความคิด มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับประเด็นเรื่องราวทางศาสนาที่ตนสนใจแตกต่างกันไป ตามปัจจัยพื้นเพภูมิหลังของชีวิต และรายละเอียดเงื่อนไขที่เขาหรือเธอได้ประสบพบเจอ เจกเช่นกลุ่มผลงานที่คัดสรรมาจัดแสดงร่วมกันอยู่ในนิทรรศการ “ศิลปะ-ศาสนา-ศรัทธา-ทัศนะ” วาระนี้ของทางหอศิลปวิทยนิทรรศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่แม้ผลงานของทุกคนจะนำเสนอประเด็นเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา โดยเฉพาะพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาหลักของสังคมไทยมานานชั่วแต่ผลงานของพวกเขา ก็มีส่วนแตกต่างปรากฏให้เห็นอยู่ชัดเจน

อาจด้วยเหตุผลความจำเป็นไม่ประการหนึ่งก็ประการใด ที่สร้างให้เกิดแรงจูงใจ...ช่วยชักนำโน้มน้าว...ผลักดันให้คนทำงานศิลปะหลายคน พุ่มเทเวลาต่อการทำการศึกษาค้นคว้าในปรัชญาคำสอนทางศาสนาอย่างจริงจัง เพื่อมุ่งหวังสร้างความเข้าใจอันแม่นยำถ่องแท้

คามิน เลิศชัยประเสริฐ

KAMIN LERTCHAIPRASERT

เกิด : พ.ศ.2507 (ค.ศ.1964)

คนสามัญนี่เองก็คือพระพุทธเจ้า, และกิเลสก็คือโพธิ์ (ปัญญาสำหรับการตรัสรู้), ความคิดที่โง่เขลาที่ผ่านเข้าออกทางจิตนั้นที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนตามสามัญ, แต่ความคิดที่หายโง่ ประกอบด้วยความแจ่มแจ้งที่ตามมาทีหลัง ทำคนให้เป็นพระพุทธเจ้า, ความคิดที่ผ่านเข้าออก ที่ทำจิตให้ติดในอารมณ์นั้นคือกิเลส, แต่ความคิดที่มาเปลื้องจิตเสียจากความติดแน่น อันเป็นความคิดซึ่งเกิดทีหลังนั้นคือโพธิ์.

เว่ยหล่าง

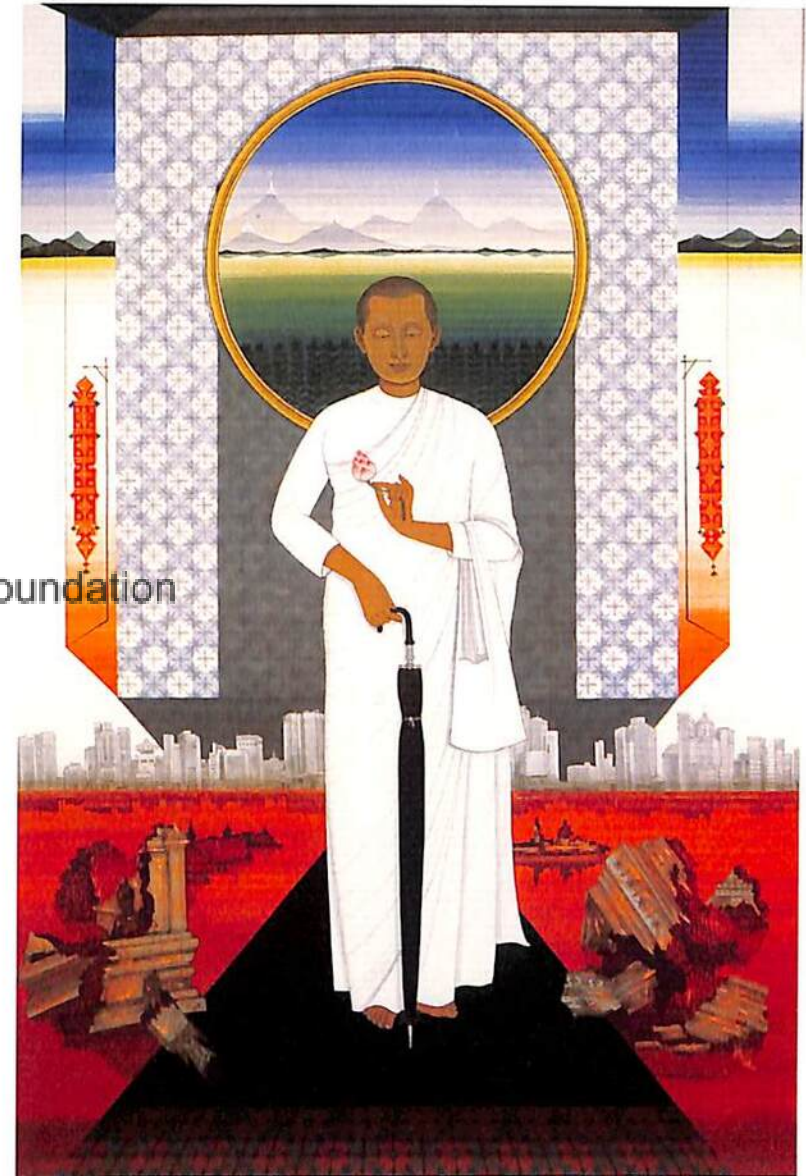
THE ORDINARY MAN IS A BUDDHA, PASSION IS BODHI (THE WISDOM OF ENLIGHTENMENT), THE FOOLISH THOUGHT FLOWING THROUGH ONE'S MIND MAKES PEOPLE ORDINARY MEN. WHEN THOUGHT BECOMES FREE OF FOOLISHNESS, FOLLOWED BY VIVIDNESS, ONE BECOMES A BUDDHA. THE THOUGHT THAT FLOWS THROUGH THE MIND, WHICH ATTACHES IT TO EMOTION, IS PASSION. THE THOUGHT WHICH COMES AFTERWARDS, TO RELEASE ONE'S MIND FROM ATTACHMENT, IS BODHI.

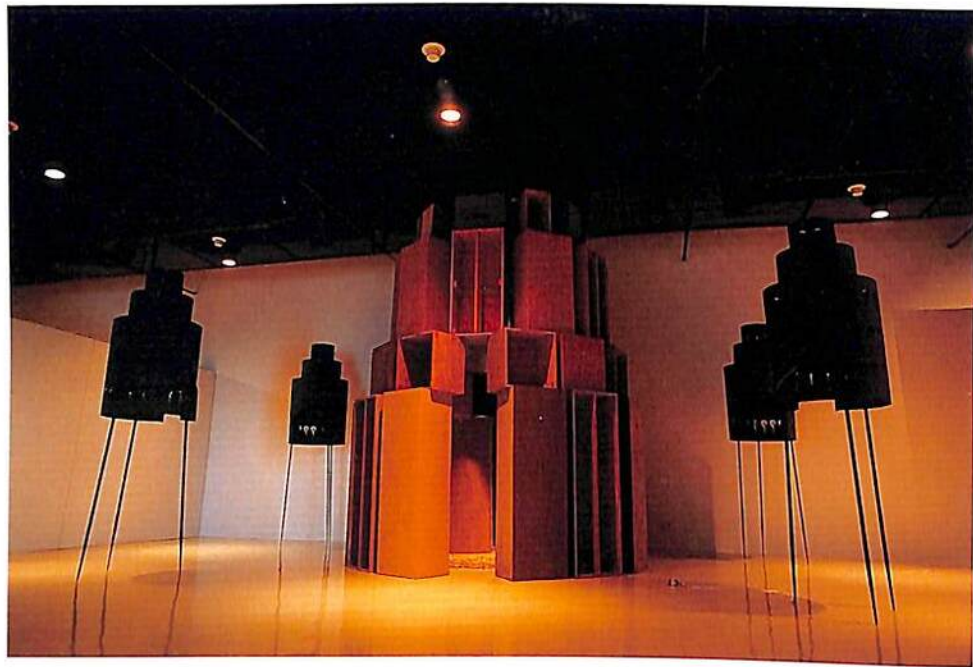
VOI LANG

ผมพยายามทำความเข้าใจจากเหง้าทางวัฒนธรรมของประเทศนี้ องค์ประกอบของโครงสร้างทางวัฒนธรรมของเรา ล้วนผูกพันอย่างแยกไม่ออก ระหว่างคตินิยม และการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สังคมอุปถัมภ์ ความคิดแบบทาสที่ปล่อยไม่ไป ด้วยความรู้สึกต่อบาปบุญคุณโทษ ซึ่งถูกมองผ่านโดยพุทธศาสนา ทำให้ดูเหมือนว่าประเทศนี้ ผู้คนยังมกยอยู่กับความเป็นไสยศาสตร์ การพนันเป็นความหวังลม ๆ แล้ง ๆ ศาสนาเป็นเครื่องมือของผู้ปกครอง พระเจ้าจอมแก้วกัลยาณมา วัดกลาย เป็นสถานที่หลบหนีความจนและมอบความหวังให้กับประชาชน ด้วยการทำบุญเพื่อหวังชาติหน้าจะได้มีชีวิตที่ดีกว่า

ผมเขียนภาพทศชาติขึ้น เพื่อเชื่อมต่อรหัสยะของยุคสมัยเข้าด้วยกัน ระหว่างเก่ากับใหม่ ภายใต้จุดยืน มุมมอง และการตีความของตัวเอง เพื่ออธิบายโลก นรก สังคม ตามความคิดของผม

“อโรคยาศาล” และ “ศาลาแห่งสติ”
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539

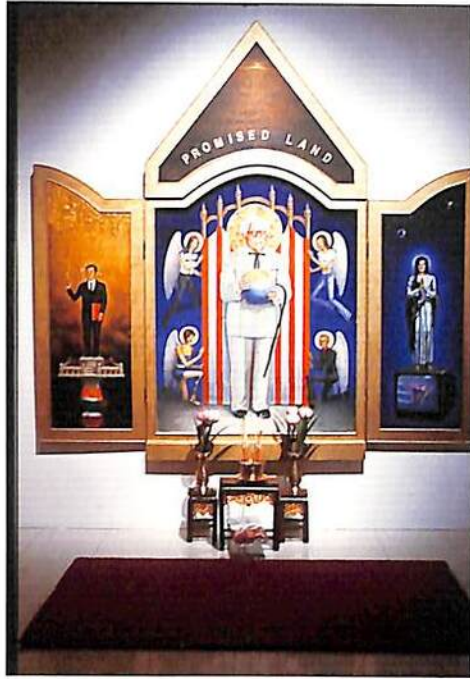
“HOUSE OF HOPE”
นิวยอร์ก, 2540

Rama IX Art Museum Foundation

มอนเตียร์ บุญมา
MONTIEN BOONMA

เกิด : พ.ศ.2496 (ค.ศ.1953)
มรณ : พ.ศ.2543 (ค.ศ.2000)

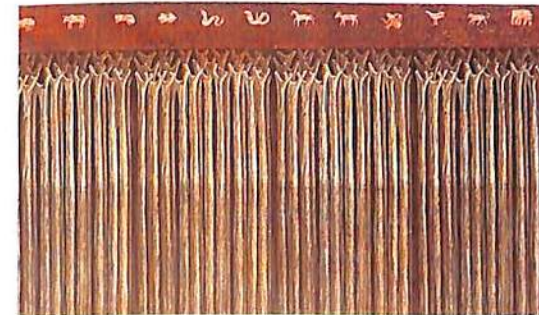
ประเทศไทยได้ค้นพบนวัตกรรมที่ชื่อว่า “โลกาภิวัตน์” (GLOBALIZATION) มาแล้ว ทำให้ผมพบว่าวิถีชีวิตของคนไทยทั่วไป ได้เปลี่ยนแปลงค่านิยม ทศนคติ การให้ความหมาย ความเชื่อ ความศรัทธา และการให้ความสำคัญระหว่างจิตใจกับวัตถุ ก็เปลี่ยนแปลง

สิ่งศักดิ์สิทธิ์และรูปเคารพต่าง ๆ “ถูกกำหนด” ให้มีบทบาทหน้าที่และความหมายใหม่ รูปพระสงฆ์ที่มีคำว่า เงิน-ทอง-มัน-คง กลายเป็นวัตถุให้ผู้คนเข้าไปบูชาเพื่อความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจส่วนบุคคล “ความหมาย” หรือ “คุณค่า” ของวัตถุต่าง ๆ ล้วนผันผวนแปรปรวนไปตามกระแสโลก

รวมทั้งการเกิด “ศรัทธา” ประเภทใหม่อีกมากมาย เป็นความศรัทธาใน “ยี่ห้อ” หรือ “BRAND-NAME” ต่าง ๆ อาทิ เวอร์ซาเซ่ หลุยส์วิตตอง ที่บุคคลได้ยึดถือเอาเป็นแก่นแกนของชีวิต เป็นความสนใจ ความมั่นคงของตนเอง มายาคติดังกล่าว ดูเหมือนยากจะแยกแยะออกจากความเป็นเหตุเป็นผล คำว่า “ไม่เชื่ออย่าลบหลู่” จึงดูเหมือนเป็นปราการปกป้องมายาคติดังกล่าว และดูจะไปได้อย่างสวยงามสำหรับยุคสมัยนี้

“เจดีย์สิบสองนักษัตร”

วัฒนธรรม-ประเพณีในภาคเหนือของไทย ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่ชาวบ้านนำมาประกอบพิธีต่าง ๆ ขึ้น เพื่อเป็นสิริมงคลกับชีวิต ให้มีขวัญกำลังใจดีขึ้น และมีความสุขความเจริญ

ข้าพเจ้าจึงนำเอาสัญลักษณ์ปีเกิด หรือสิบสองนักษัตรของวัฒนธรรมล้านนามาสร้างสรรค์ในงานศิลปะ ตามความคิดความรู้สึกของข้าพเจ้า

RURAL CULTURE AND CEREMONY IN NORTH OF THAILAND. WHICH IS THE SYMBOL OF WHAT THAI PEOPLE DO BY TRADITION FOR THE PROSPERITY OF THEIR LIVES ARE MY INSPIRATION.

MY WORKS USED ASTROLOGY OF TWELVE YEARS IN ART CRATED FORM THOUGHTS AND FEELING AFTER THAI INSPIRATION.

“เวลาและจิต” ผลงานวาดเส้นติดตั้งในพื้นที่ว่าง

“งานวาดเส้นติดตั้งในพื้นที่ว่างสุด เวลาและจิต นั้นเป็นการบันทึกความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความไม่แน่นอนของจิตใจ ข้าพเจ้าใช้วาดเส้นเป็นสื่อในการเผยให้เห็นถึงภาวะจิต โดยใช้เวลาในการทำงานสุดนี้ทุกวัน เป็นเวลา 4 เดือน”

“การทำงานวาดเส้นสุดนี้ทำให้กิจกรรมประจำวันของข้าพเจ้า ค่อย ๆ กลายมาเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่ง แต่เมื่อข้าพเจ้าปฏิบัติพิธีกรรมนี้เป็นระยะหนึ่ง ข้าพเจ้าพบว่ามันเป็นการทำสมาธิอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งนอกเหนือไปจากการฝึกให้มือ (ที่วาดเส้น) สัมพันธ์กับจิต และการเพ่งความสนใจไปทำงานในห้วงเวลาแห่งปัจจุบันนั้น ๆ ข้าพเจ้ายังได้เรียนรู้ที่จะปลดปล่อยความฟุ้งซ่านของจิต และยอมรับการเปลี่ยนแปลง อาจกล่าวได้ว่ามันเป็นกิจกรรมทางจิตวิญญาณที่ใช้ช่วยแก้ปัญหาภายในจิตของข้าพเจ้าในขณะนั้น”

เกี่ยวกับปรัชญา และหรือพระธรรมคำสอนทางศาสนาให้ได้มากที่สุดเท่าที่สติปัญญาของพวกเขาจะพึงกระทำได้ กระทั่งใครหลายคนนั้น ไม่เพียงแต่นำเอาหลักการคำสอนทางศาสนามาผสมผสานเข้ากับแบบแผนการดำเนินชีวิตในวิถีปกติประจำวันของตนเท่านั้น ทว่า...พวกเขาหรือเธอเหล่านั้น ยังได้นำเอาปรัชญาแนวคิดของศาสนาบางส่วนบางประการมาผสมผสานเข้ากับเทคนิคกลวิธีในการสร้างสรรค์งานศิลปะได้อย่างแนบเนียน สอดคล้องกลมกลืนอีกด้วย

บ้างก็นำเอาวัตถุหรือรูปทรงสัญลักษณ์ทางศาสนาที่ผู้คนคุ้นเคย มาสร้างสรรค์... สอดใส่ให้เกิดความหมายใหม่ พร้อม ๆ ไปกับที่มีความเชื่อมโยงกับเหตุการณ์เรื่องราวของยุคสมัยปัจจุบัน บางคนอาจหยิบนำเอาประเด็นเนื้อหาบางอย่างบางประการของศาสนาที่ได้ศึกษารับรู้มาถอดความตีความ และสร้างให้เกิดผลงานในลักษณะใหม่ ซึ่งมีแง่มุมรายละเอียดที่ปรับเปลี่ยนดัดแปลง เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับเรื่องราวอันเป็นปรากฏการณ์ของสังคมร่วมยุคสมัยที่ผู้สร้างงานแต่ละคนดำรงอยู่

ขณะเดียวกัน ก็มีคนทำงานศิลปะอีกหลายคน ที่สนใจมองวิเคราะห์ภาวะความเป็นไปของกลไกศาสนา พ.ศ.ปัจจุบัน ที่ดำเนินไปภายใต้โครงสร้างสังคมแบบบริโภควัตถุนิยม พระคัมภีร์และคัมภีร์ของคนบางกลุ่ม ใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตัว เอาไรต์เอาเปรียบผู้คน นับเป็นมูลเหตุปัจจัยสำคัญที่สร้างให้เกิดรอยต่างดำเปื้อนในศาสนจักร ด้วยการหยิบฉวยเอาความศรัทธาที่ผู้คนมีต่อศาสนามาใช้หลอกลวง...บิดผันศรัทธาให้กลายเป็นความลุ่มหลงมกมายในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ในอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ที่ล้วนไม่มีอยู่จริง

ทั้งนี้ทั้งนั้น...มนุษย์โดยส่วนใหญ่ต่างก็มีจุดอ่อน พร้อมทั้งจะปักใจเชื่อถือเรื่องราวความไร้สาระต่าง ๆ นานาอย่างง่ายดายอยู่แล้ว นิยมใช้ความรู้สึกและความอ่อนแอต่อแท้ล้นหวังตัดสินใจ มากกว่าที่จะขบคิดวิเคราะห์เหตุการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วยการใช้เหตุผลข้อเท็จจริงพิจารณาอย่างละเอียดลึกซึ้ง

นอกจากนี้ ในท่ามกลางการเติบโตของกระแสบริโภควัตถุนิยมไร้พรมแดน ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ไม่เพียงแต่จะมีผลก่อให้เกิดความบิดเบือนผิดเพี้ยนเปลี่ยนแปลงของปรัชญาคำสอนทางศาสนา ซึ่งได้รับการนำไปตีความใหม่อย่างผิดที่ผิดทางในหลายวาระโอกาสเท่านั้น หากแต่หลักธรรมคำสอนที่มีอยู่เดิมของทุก ๆ ศาสนา ก็กำลังถูกพิสูจน์ท้าทายว่าจะสามารถหยั่งยืนคงทน ดำรงอยู่จนข้ามผ่านกระแสการกลาของสังคมวันพรุ่งนี้หรือไม่ ด้วยปรากฏมลัทธิความเชื่อแปลกต่างจำนวนมากมาย อุบัติเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ลัทธิความเชื่อที่มีทั้งแนวคิดซึ่งแตกแขนงแยกย่อยออกมาจากหลักธรรมคำสอนของศาสนา

"MELTING VOID" ของ มณฑิรา บุญมา, 2541 (1998)

เดิม และลัทธิความเชื่อที่ปรากฏตัวในรูปของวิถีทุนนิยม บริโภคนิยม วัตถุนิยมทั้งหลาย ทั้งปวง

ไม่ว่าจะเป็นศาสนา สังคมมนุษย์ หรือปุถุชนคนธรรมดาแต่ละคน ล้วนถูกสั่นคลอน ถูกทำลาย และถูกสถานการณ์หรือเหตุการณ์บางอย่าง รอคอยให้ต้องพิสูจน์ชีวิตถึงการมีอยู่ ของตนตลอดเวลา ใครจะสามารถหยั่งย่นคงทนโดยไม่เปลี่ยนแปลงได้บ้าง ถ้าจะต้อง เปลี่ยนแปลง จะสามารถรักษาหรือคงสถานภาพอันเป็นตัวตนจริงแท้ของตนให้คงอยู่ได้นาน ยาวแค่ไหน หรือใครจะต้องปรับเปลี่ยนปรุงแต่งตนเองอย่างไร เพื่อให้สามารถดำรงคงอยู่ใน ท่ามกลางยุคสมัยของความผันแปรเปลี่ยนแปลงได้บ้าง เหล่านี้เป็นคำถามคำตอบที่ไม่มีสิ่งใด ช่วยบ่งชี้ยืนยันได้หนักแน่นชัดเจน จวบจนกว่าวันเวลาเหล่านั้นจะมาถึง วันที่ปัจจุบันกลายเป็น อดีตผ่านเลย และอนาคตกลายเป็นปัจจุบันในชั่วพริบตา

สรรพสิ่งล้วนเกิดขึ้น มีอยู่ ก่อนที่จะถึง การดับสูญสลายไป ไม่มีสิ่งใดจีรังยั่งยืน เพราะ แม้กระทั่งห้วงจักรวาลอันกว้างใหญ่ไพศาล ยังมีอายุขัยที่รอคอยเวลาแตกดับมาเยียมเยือน จึงไม่มีสิ่งใดคงทนอยู่ได้ตลอดกาล ดุจเดียวกับ เนื้อหาเรื่องราวที่บอกเล่าสื่อแสดงอยู่ในผลงาน ศิลปะแต่ละชุดแต่ละชิ้น ที่ย่อมถึงกาลเปลี่ยนแปลงดับสูญไม่ช้าก็เร็วในวันหนึ่งข้างหน้า... แน่นนอน และประเด็นเรื่องราวที่ปรากฏให้ได้ เสพชมอยู่บนชั้นงาน ก็มีใช้ความจริงอันจริงแท้

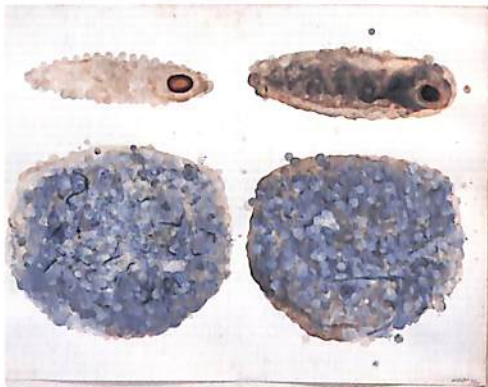
หากแต่เป็นเพียงด้านหนึ่งมุมหนึ่งของ ทักษะความคิดเห็น ของประสบการณ์ความรู้ ของจินตนาการความรู้สึก ที่ผู้สร้างงานแต่ละ คนกลั่นกรองจากความคิดความรู้ที่ตกผลึกใน ช่วงเวลาขณะหนึ่ง เพื่อสร้างสรรค์ถ่ายทอด ออกมาเป็นผลงานให้ผู้สนใจได้พิจารณาเสพชม ผ่านตา ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ขบคิด และวาดหวังว่าจะเกิดกลายเป็นพรหมแดนใหม่ ๆ ในทัศนะ ในศรัทธาความรู้สึกที่พึงมีต่อศาสนา ต่องาน ศิลปะ ซึ่งเติบโตแตกหน่อ ขยายเมล็ดพันธุ์ กระจายกว้างเรื่อยไปในหมู่คนกลุ่มใหม่.

(บน-ล่าง) ผลงานประติมากรรมแกะไม้ ของ คามิน เลิศชัยประเสริฐ

ขอขอบคุณ

คุณจงรักษ์ จันทวรสุทธี
คุณฉัตรวิชัย พรหมทัตตเวที
คุณไพศาล อีรพงษ์วิญญูพร
คุณมานิต ศรีวานิชภูมิ
คุณนำทอง แซ่ตั้ง
ครอบครัวคุณมณฑิรา บุญมา

"โอม"

โดย มณฑิรา บุญมา

ผลงานสะสมของ รัชดา ธนาพร